

Årsberetning 2024

LEVENDE

Livskvalitet og trivsel i aktive og attraktive bygder

INKLUDERENDE

Med rom og omsorg for alle

MULIGHETS-ORIENTERT

Vekst gjennom utviklingsvilje og nytenkning

KOMPETENT

Med lyst til å lære – hele livet

Lebesby kommune

1. Innledning

Årsberetningen er en redegjørelse fra kommunedirektøren som presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultatet og finansiell stilling. Fremstillingen skal hjelpe leserne til å kunne vurdere kommunens historiske og fremtidige utvikling. Årsberetningen er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet, og er hjemlet i kommunelovens § 14-7.

Årsregnskapet skal være avlagt innen 22. februar i året etter regnskapsåret, og årsberetningen skal avlegges innen 31. mars samme år. Regnskapet til Lebesby kommune ble avlagt 10.02.25.

Regnskapet består av driftsregnskapet, investeringsregnskapet, balanseregnskapet, obligatoriske oppstillinger og noteopplysninger. Årsberetningen skal avleveres av kommunedirektøren og vedtas av kommunestyret selv, senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

2. Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser

Kommunesamarbeid

Det er en forventning om at kommunene samarbeider på områder hvor det er naturlig og fornuftig. Vi er med i Midt-Finnmark samarbeidet, som er et kommunesamarbeid mellom kommunene Lebesby, Gamvik, Porsanger og Nordkapp. Første tjeneste som det formelt samarbeides om er barnevern. Videre har samarbeidet blitt plukket ut til å inngå bygdevekstavgift med staten.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Det er økt fokus fra sentralt hold på samfunnsikkerhet og beredskap. Det er forventninger til kommunen om å planlegge for andre scenarioer enn det vi har vært opptatt av de senere årene. Totalforsvaret, samspillet med forsvar, beredskapssetater og det sivile samfunn som kommunene representerer, er i fokus.

Bærekraft

Det forventes at kommunene tar inn over seg FN's bærekraftsmål i planleggingen. Det gjelder alle tre dimensjonene: Klima og miljø, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft.

Overordnede planer

Det er krav om at kommunene skal behandle planstrategi og overordnede planer, som kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Lebesby kommune vedtok planstrategi og samfunnsdelen i 2024.

3. Forhold av betydning for økonomisk utvikling

Folketall

De forhold som har størst betydning for kommunens inntekter er folketallsutviklingen. Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolknings-sammensetning.

I 2024 gikk innbyggertallet i kommunen opp med 23, og innbyggertallet pr. 31.12.24 var 1238. Dette er en oppgang på 1,9 %.

Måsøy, Karasjok og Gamvik hadde størst nedgang i folketallet i Finnmark i 2024. 7 kommuner i Finnmark hadde vekst i folketallet og 10 kommuner hadde nedgang (1 kommune hadde ingen endring). Totalt sett er det en nedgang på 11 personer i Finnmark fylke fra 2023 til 2024.

Endring i folketallet i 2024 fremkommer slik:

▪ Innbyggertall 01.01.	1215	
▪ Fødte	10	
▪ Døde	- 11	
▪ Innflyttinger	76	(herav 10 fra utlandet)
▪ Utflyttinger	- 52	(herav 3 til utlandet)
▪ <u>Innbyggertall 31.12.</u>	1238	

Med utgangspunkt i innbyggerne og deres behov, skal infrastruktur utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne. Det er veldig positivt at folketallet går opp.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i folketallet i Lebesby kommune fra 31.12.20 til 31.12.24.

År	2024	2023	2022	2021	2020
0 - 5 år	53	52	52	51	56
6 - 15 år	103	100	113	112	119
16 - 66 år	822	812	806	796	839
67 år og eldre	260	251	255	262	257
Totalt	1238	1215	1226	1221	1271

(SSB)

Det har vært en nedgang i folketallet de siste årene, men i 2024 økte det med 23 personer, og det er en oppgang i alle aldersgruppene, selv om oppgangen er størst fra 16 år og opp.

Lebesby kommunes største utfordring er å sikre et stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft, og vi trenger enda flere unge mennesker i produktiv alder.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Premieavvik

Lebesby kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK), som sikrer tariffestet pensjon for de ansatte.

Premieavvik er definert som differansen mellom innbetalt pensjonspremie til pensjonskassene fratrukket pensjonskassenes pensjonskostnad (utbetaling til pensjonærene). Dersom betalt pensjonspremie overstiger pensjonskostnaden får vi et positivt premieavvik, som inntektsføres i sin helhet det året det oppstår. Dette akkumulerte premieavviket skal imidlertid utgiftsføres (evt. inntektsføres) med like deler over 7 år (premieavviket som oppsto i perioden 2007 – 2010 skal utgifts- eller inntektsføres over 15 år).

I 2024 har vi inntektsført et premieavvik på kr. 8 659 212,-, mens vi har utgiftsført akkumulert premieavvik med kr. 6 021 673,- (fra tidligere år). Altså en netto inntekt på kr. 2 637 539,-, dvs. at pensjonsgjelda er økt med dette beløpet.

Akkumulert premieavvik (KLP og SPK) pr. 31.12.24 som skal utgiftsføres er kr. 33 152 615,-, og dette legger et press på likviditeten vår. Selv om vi har inntektsført 8,7 mill.kr. i 2024, så har vi ikke fått likvide midler. Vi har kr. 33 283 660,- som skal utgiftsføres i løpet av de neste 7 årene.

Pr. 31.12.24 har vi 13,4 mill.kr. stående på premiefond, og det kan kun brukes til betaling av pensjonspremie.

Renter

Renten er også en avgjørende faktor for Lebesby kommune. I 2024 har det ikke vært endring av styringsrenta, selv om rentemarkedet hadde høye forventninger til det på slutten av 2023.

10,4 % av driftsinntektene bindes opp til kapitalutgifter (renter og avdrag) i 2024 – ca. 27,9 mill.kr. (tar ikke med startlån og kailån). Det er 1,9 mill.kr. mer enn i 2023, men prosenten øker ikke da driftsinntektene har økt.

Andre kommunale utfordringer

- Kommunen har et vedvarende press på helse- og omsorgstjenestene. For å møte dette benyttes velferdsteknologi, aktiv bruk av omsorgstrappen og et differensiert tilbud avgjørende. Kommunen er nå inne i «eldrebølgen» og med det har vi ett stort press på tilrettelagte boliger, og vi har ikke nok ordinære omsorgsboliger for å imøtekomme behovet. Videre mangler vi heldøgns bemannede omsorgsboliger i omsorgstrappen, som igjen gir økt press på sykehjemmet og øvrige omsorgstjenester.
- Det er særlig utfordrende å rekruttere helsefagarbeidere og sykepleiere, samt til noen spesialstillinger.
- Skole, barnehage og voksenopplæring har fortsatt svært store vansker med rekruttering av pedagoger med godkjent utdanning. Dette gjelder både til faste stillinger og vikariat. Dette er en av de største truslene for tjenestetilbudet i skole, barnehage og voksenopplæring.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

- Kulturbygg som kino, ungdomsklubb i Kjøllefjord og i Lebesby, idrettshall og svømmehall bærer preg av mangel på vedlikehold. Det er behov for å utarbeide langsiktige tiltaksplaner som grunnlag for økonomiske tildelinger og søknader om spillemidler.
- Gammelt kommunalt vann og avløpsnett bør renoveres.
- Skredsikring i Kjøllefjord trenger oppgradering. Det er behov for tilstandsanalyser og tiltaksplaner.
- Lebesby brann og redning sliter med rekruttering av brannkonstabler og feier, og vi har vært uten feiertjeneste i mange år. Lebesby brann og redning klarer ikke å oppfylle lovkrav om overordnet vakt.
- Innretningen på havbruksmidler, eiendomsskatt på vannkraftverk og konsesjonskraftsinntektene, er slik at disse inntektene vil variere fra år til år.
- Stabilt folketall med vekst, samt sikre tilgangen til kvalifisert arbeidskraft. I tillegg trenger vi flere unge mennesker i produktiv alder.
- Kommunen har fortsatt mangel på boliger, spesielt i Kjøllefjord. Selv om det ble bygget 6 boliger i 2024, så er det venteliste. Vi har flere stillinger som skal besettes og da trenger vi boliger. Mangel på boliger gjør også at kommunen ikke kan ta imot flyktninger.

4. Økonomisk utvikling

Handlingsregler

Ifølge kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Begrunnelsen for dette er å framheve kommunestyrets ansvar for en langsiktig økonomiforvaltning.

Kommunestyret vedtok i k-sak 67/24 nye handlingsregler som det skal styres etter og rapporteres på. Den eneste endringer i forhold til det som var vedtatt i 2018, er regelen vedr. netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter som er endret fra 100 % til 120 %.

Lebesby kommune har følgende handlingsregler:

- Netto driftsresultat bør over tid ligge på 2 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfondet bør over tid tilsvare minimum 15 % av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld bør over tid ikke overstige 120 % av brutto driftsinntekter.
(Definisjon av netto lånegjeld: langsiktig lånegjeld eks. pensjonsforpliktelser minus «havnelån» og startlån Husbanken.)

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Handlingsregel	Mål	Status 2024	Status 2023	Status 2022	Status 2021
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2 %	4,4 %	8,4 %	7,4 %	1,6 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	15 %	34,1 %	40,6 %	35,4 %	31,0 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	120 %	108,6 %	111,3 %	109,0 %	96,4 %

I 2024 er vi innenfor på alle handlingsreglene. Vi tar fremdeles opp mer i lån enn vi betaler i avdrag, men da brutto driftsinntekter har økt, blir prosenten lavere. De ulike handlingsreglene kommenteres i analysene som følger.

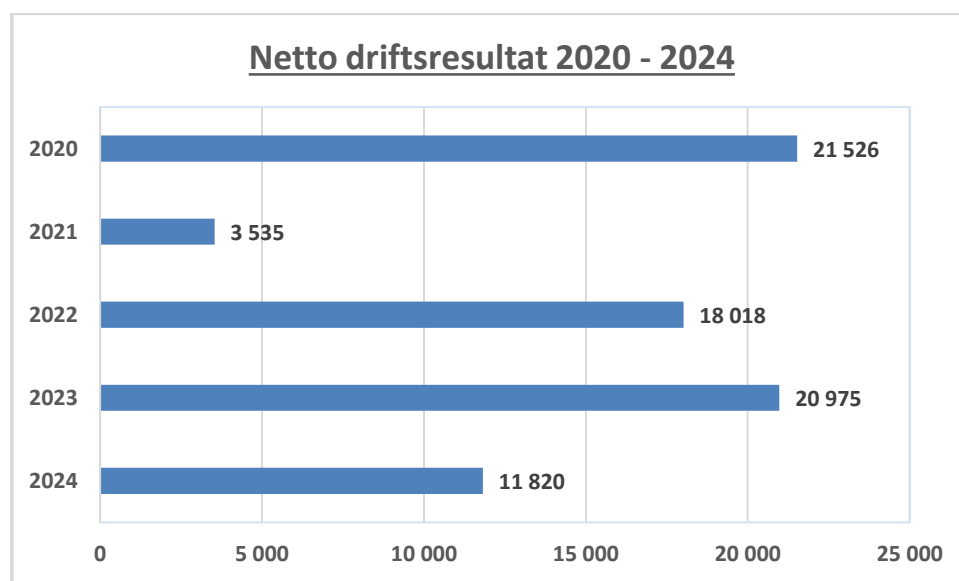
Netto driftsresultat

Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelig til å dekke de løpende driftsutgiftene og forhindre at kommunens verdier forvitrer (generasjonsprinsippet). Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak.

	2024	2023	2022	2021	2020
Netto driftsresultat	11 820	20 975	18 018	3 535	21 526
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	4,4 %	8,4 %	7,4 %	1,6 %	9,6 %

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune over tid skal ha et netto driftsresultat som er minst 2 % av brutto driftsinntekter, og det måltallet var 4,4 % i 2024. Det er en reduksjon på 4 % fra 2023, og vi ser utgiftene øker mer enn inntektene fra 2023 til 2024, og det samme gjør netto finansutgifter.

Likevel har vi høyere inntekter enn utgifter, og det gjør av vi får et positivt netto driftsresultat. I 2024 fikk vi bl.a. 20,9 mill.kr. i havbruksmidler og inntekter som kommunale avgifter, gebyr vindkraftsaker, rentekompensasjon og renteinntekter økte.

Tall i 1000 kr.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Som man ser av diagram ovenfor, så er det svingninger i netto driftsresultat fra 2020 – 2024. Dette skyldes bl.a. varierende utbetaling fra havbruksfondet. Det har vært svært vanskelig å vite hvor mye man skal budsjettere med i havbruksmidler, samt at disse midlene kommer på slutten av året.

Disposisjonsfond

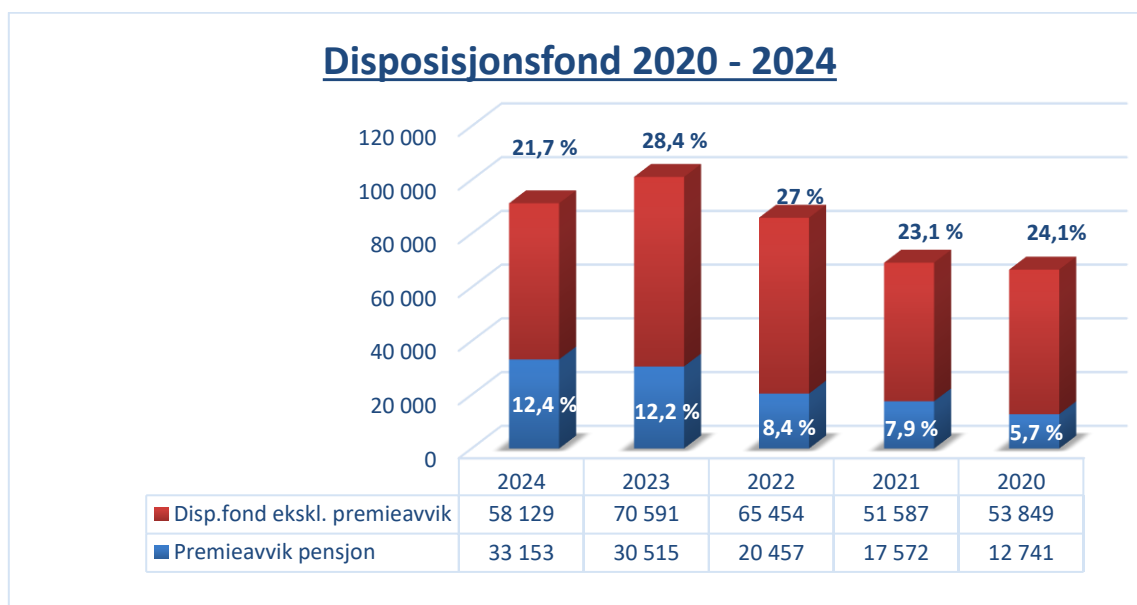
Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

Disposisjonsfond i % av driftsinntektene sier noe om hvilket handlingsrom kommunen har. For å kunne håndtere uforutsette hendelser er det viktig at kommunen har en viss reserve i form av disposisjonsfond. Disposisjonsfondet kan også brukes om egenandel i ulike prosjekter og egenandel investeringer.

	2024	2023	2022	2021	2020
I % av brutto driftsinntekt	34,1 %	40,6 %	35,4 %	31,0 %	29,8 %

Kommunestyret har vedtatt at Lebesby kommune skal ha et disposisjonsfond som er minst 15 % av brutto driftsinntekter, så her er vi godt innenfor. Vi har 91,3 mill.kr på disposisjonsfondet pr. 31.12.24. Det er vedtatt at vi skal bruke 43,6 mill.kr. av disposisjonsfondet til bygging av ny barnehage, og i 2024 brukte vi 17,8 mill.kr. av dette beløpet, og derfor blir prosenten ovenfor lavere.

Kommunen har et akkumulert premieavvik (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning – utjevning over 7 år) på 33,2 mill.kr., og pensjonsgjelden bare øker. Mange kommuner har vedtatt at disposisjonsfondet skal dekke dette, slik at man sikrer et jevnt tjenestenivå, selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene stiger. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, så er vi likevel innenfor kommunens handlingsregel på 15 % fra 2020 – 2024.

Tall i hele 1000.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Fra 2020 skal mer-/mindreforbruk føres mot disposisjonsfond før regnskapet avsluttet, jfr. ny regnskapsforskrift. Det vil derfor ikke lengre være noe merforbruk som kommunestyret skal finne dekning for (forutsatt at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfondet) eller mindreforbruk som kommunestyret skal disponere. I 2024 brukte vi kr. 13 532 566,- mindre enn budsjettert av disposisjonsfondet, og en stor del av det skyldes avvik mellom fremdrift investering Galgeneset barnehage og budsjett, da hele investeringsbeløpet skulle finansieres av disposisjonsfondet.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld anses å være det målet som gir best uttrykk for den gjelden som må dekkes av kommunens ordinære inntekter.

	2024	2023	2022	2021	2020
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	108,6 %	111,3 %	109,0 %	96,4 %	86,2 %

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter, viser om kommunen har pådratt seg for stor renterisiko. Vedtatt handlingsregel sier at netto lånegjeld over tid ikke bør overstige 120 % av brutto driftsinntekter. I 2024 er måltallet på 108,6 %, og den er redusert da brutto driftsinntekter har økt. Vi tar fremdeles opp mer i lån enn vi betaler i avdrag, og det ser ikke ut som om denne trenden vil stoppe, da vi har planer om flere større investeringer i årene som kommer, f.eks. Galgeneset barnehage, oppvekstsenter Lebesby osv. Likevel betaler vi ca. 4,8 mill.kr. enn minste avdrag (det vi er nødt til å bokføre), men differansen minsker for hvert år. I 2023 var differansen 7 mill.kr.

Vi binder opp 10,4 % av driftsinntektene til kapitalutgifter, det samme som i 2023.

5. Årets resultat

Drift

Lebesby kommune har avlagt driftsregnskapet for 2024 i balanse pga. de nye regnskapsreglene.

Årets budsjettavvik før strykninger	-6 262 029
Strykning av bruk av disposisjonsfondet (del av budsjett)	13 532 566
Strykning av overføring til investering (del av budsjett)	<u>-7 270 537</u>
Avvik	<u>-</u>

Vi brukte mindre av disposisjonsfondet enn budsjettert, og vi overførte mindre enn budsjettert til investering pga. fremdriften i prosjektene. Grunnen til strykningene (mindreforbruk) er økte inntekter som sykepenger, renteinntekter, konsesjonsavgift, samt at vi ikke har brukt så mye som budsjettert på Galgeneset barnehage, og derfor trengte vi ikke bruke så mye av disposisjonsfondet. I tillegg hadde vi lavere pensjonsutgifter enn budsjettert.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Resultat på VAR-sektorene		Bruk av fond 2024	Fond pr. 31.12.24	Akk. underskudd 31.12.21
Vann (overskudd)	425 053	-	988 709	-
Avløp (underskudd)	-16 077	-	-	-610 038
Slam (overskudd)	17 502	-	-	-52 287
Renovasjon (overskudd)	90 795	-	-	-427 184
Plansaker (overskudd)	2 717 421	-	2 717 421	-
	3 234 694	-	3 706 130	-1 089 509

Akkumulert underskudd var-sektoren skal dekkes inn via avgiftene i løpet av 3 – 5 år. Slam og renovasjon har en positiv utvikling, og akkumulert underskudd er redusert litt i 2024, men på avløp blir bare akkumulert underskudd større, så her må avgiftene økes. I 2024 har vi fått et selvkostfond plansaker på 2,7 mill.kr., da vi har fått innbetalt 7 gebyrer av kr. 450 000,- for områdeplan i vindkraftsaker, og det gjør at vi får overskudd på dette området. Arbeidet med vindkrafts-saker pågår, og det vil bli belastet utgifter i 2025 også.

Investering

Investeringsregnskapet ble avsluttet i balanse. Investeringsregnskapet besto av 18 investeringer, samt kjøp av aksjer og andeler.

Tall i hele kroner	Regnskap	Rev. Budsjett	Avvik
	2024	2024	
Biler teknisk	686 653	687 000	-347
Flytebrygger Kjøllefjord	6 377 698	5 920 000	457 698
Galgeneset barnehage	22 176 966	31 235 500	-9 058 534
Kino - forsterker/lydanlegg	219 102	220 000	-898
Kjøllefjord helsesenter - røykekabinett	314 613	-	314 613
Kjøllefjord helsesenter - møbler	252 675	252 700	-25
Kjøllefjord helsesenter - vaskemaskin	129 500	129 500	-
Kjøllefjord idrettsbane	918 524	918 700	-176
Kjøllefjord samfunnshus	7 500	187 500	-180 000
Kunes avløp	3 529 740	4 000 000	-470 260
Lebesby havn	-	375 000	-375 000
Lebesby oppvekstsenter	-	125 000	-125 000
Maskiner - vintervedlikehold	940 852	625 000	315 852
Skredforebygging	5 295 936	6 250 000	-954 064
Sommerturløype	500 063	500 100	-37
Utleieboliger Kjøllefjord	23 749 795	23 600 000	149 795
Utstyr/lekeapparat Lebesby oppvekstsenter	406 163	406 300	-137
Vann og avløp Lebesby	689	1 000	-311
Vann og avløp Veidnes	112 180	100 000	12 180
Veg Lebesby boligfelt	510 054	625 000	-114 946
Investering i varige driftsmidler	66 128 703	76 158 300	-8 287 669
Egenkapitaltilskudd KLP	619 160	619 200	-40
Investering i aksjer og andeler	619 160	619 200	-40
Sum investeringsutgift	66 747 863	76 777 500	-8 287 709

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Det er brukt kr. 8 287 709,- mindre enn budsjettet på investeringer, og det meste skyldes avvik mellom fremdrift prosjekt og budsjett, f.eks. Galgeneset barnehage. Så er det noen investeringer vi har brukt litt mer enn budsjett, f.eks. flytebrygge Kjøllefjord, røykekabinett og utleieboliger Kjøllefjord. Skredforebygging ble ca. 1 mill.kr. lavere enn budsjett, pga. lavere anbud enn forutsatt, samt at det utgiftene ble redusert når man reduserte anleggstiden fra 2 år til 1 år.

Følgende investeringer ovenfor er ikke ferdigstilt i 2024, og vil bli videreført i 2025:

- ✓ Galgeneset barnehage
- ✓ Kjøllefjord samfunnshus
- ✓ Kunes avløp
- ✓ Lebesby oppvekstsenter
- ✓ Maskiner – vintervedlikehold
- ✓ Vann og avløp Lebesby
- ✓ Vann og avløp Veidnes
- ✓ Veg Lebesby boligfelt

Sum investeringsutgift er kr. 66 747 863,- i 2024. Av dette er kr. 32 363 356,- finansiert med lån - ca. 48,5 %, og resten er finansiert med tilskudd fra fylket, momskompensasjon, og bruk av disposisjonsfondet.

6. Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

I henhold til kommuneloven § 14-7 pkt. b, så skal vi redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og det er ingen vesentlige avvik i 2024.

Andre avvik kommenteres under, samt at det er en egen rapportering på prioriteringene i kommuneplanen handlingsdel som var vedtatt i budsjett 2024.

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 1. ledd:

Vi har ca. 1 mill.kr. mer enn budsjettet i generelle driftsinntekter, og årsaken til det er kr. 338 000,- mer i rentekompensasjon skolebygg m.m., kr. 400 000,- i tilskudd kommuneplan for naturmangfold var ikke budsjettet og kr. 298 000,- mer i konsesjonsavgift. Renteinntektene ble høyere enn budsjettet.

Sum bevilgninger drift, netto er 9,2 mill.kr. lavere enn budsjett, viser til kommentarer under bevilgningsoversikt drift - § 5-4 2. ledd.

Overføringen til investering ble 7,3 mill.kr. lavere enn budsjettet, og det skyldes Galgeneset barnehage. Lavere utgift enn budsjett, gjør at vi ikke trengte å bruke så mye som budsjettet av disposisjonsfondet (det føres via overføringsposten). Avsetninger til bundne fond er nesten 5 mill.kr. høyere enn budsjettet, og det skyldes bl.a. selvkostfond plansaker, selvkostfond vann og tilskudd kommuneplan for naturmangfold. Avsetning og bruk av bundne fond er vanskelig å budsjettere, da man som regel ikke vet før årets slutt hva man må avsette m.m. Vi har brukt mindre av disposisjonsfondet og det skyldes de nye regnskapsreglene - vi skal ikke avslutte med mindreforbruk.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 2. ledd:

Ramme		Regnskap 2024	Revidert budsjett	Avvik	Regnskap 2023
1	Sentrale styringsorgan	42 886 047	46 485 000	-3 598 953	34 431 381
2	Oppvekst/opplæring	38 059 012	40 431 500	-2 372 488	39 081 215
3	Helse/omsorg/barnevern/sosial	65 114 965	65 056 700	58 265	58 460 897
5	Teknisk	6 405 085	10 880 900	-4 475 815	3 884 746
8	Konsesjonskraft m.m.	-2 630 726	-3 875 000	1 244 274	-5 269 418
9	Renter/avdrag mv.	-2 050 464	-1 986 000	-64 464	-1 404 021
	Totalt	147 783 919	156 993 100	-9 209 181	129 184 800

Årsakene til avvik mellom regnskap og budsjett er i hovedsak:

- Ramme 1.** Her er det brukt ca. 3,6 mill.kr. mindre enn budsjettet, og avvikene fremkommer slik:
- Pensjonsutgiften er 2,9 mill.kr. lavere enn budsjett, og det skyldes bl.a. en feilbudsjettering – arbeidstakers andel er medtatt.
 - Fond – næringsutvikling – vi har fått mer i tilskudd kommunalt næringsfond, mer konsesjonsavgift og mottatt mer avdrag både på fiskeri- og næringsfondlån. Disse inntektene avsettes til fond, men det kommer frem i bevilgningsoversikt drift § 5-4 1.ledd.
 - Det er brukt ca. kr. 300 000,- mer på ansvar kommunestyre og formannskapet. Av dette er ca. kr. 181 000,- reiseutgifter, bilgodtgjørelse og oppholdsutgifter, samt at det er brukt mer på kommune-tv, møbler og utstyr.
 - Økonomiavdelingen har brukt ca. kr. 300 000,- mindre enn budsjettet, og det skyldes at ikke alle stillingene har vært besatt hele året.
- Ramme 2.** Her er det brukt ca. 2,4 mill.kr. mindre enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:
- Administrasjon opplæring har brukt kr. 193 000,- mindre enn budsjett, og det skyldes lavere lønnskostnad, samt sykepengerefusjon.
 - Voksenopplæring har brukt kr. 427 000,- mindre enn budsjettet, og årsaken til det er at det var budsjettet med lønnsutgifter, mens opplæringen har foregått på nett, og det ble mye rimeligere.
 - Kjøllefjord skole har brukt kr. 326 000,- mer enn budsjett, og avviket er på skoleskyss og leie av kjøkken.
 - Gratis skolelunch Kjøllefjord var budsjettet for høyt, så her er det brukt kr. 174 000,- mindre.
 - Lebesby oppvekstsenter har brukt kr. 498 000,- mindre enn budsjett, og årsaken til det er litt lavere lønnsutgifter, sykepengerefusjon, høyere tilskudd fra staten og bruk av fond.
 - Galgeneset barnehage har brukt kr. 355 000,- mindre enn budsjettet, og det skyldes høyere sykepenger enn budsjettet, samt refusjon tillitsvalgt som ikke var budsjettet.
 - PP-tjenesten har brukt kr. 289 000,- mindre enn budsjett. Pga. vakanse i stilling i 2024 ble refusjonskravet lavere.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

- Det er brukt mer enn budsjett på flyktingetjenesten på kr. 471 000,-, og det er introduksjonsstønad.
- Vi har ikke hatt kulturleder store deler av året, så her er et positivt avvik på kr. 616 000,-.
- Det er brukt kr. 223 000,- mindre på prosjekter kultur og tilskudd fra kultur.
- Ungdomsklubbene har brukt kr. 75 000,- mindre enn budsjettet, og det skyldes at det ikke var budsjettet med tilskudd kr. 60 000,- fra Ungdom & Fritid, samt litt lavere lønnskostnad enn budsjettet.
- Kulturskolene har brukt kr. 174 000,- mindre enn budsjett, og årsaken er mangel på kulturskolelærere og at de ikke har fått til workshops slik de ønsket.

Ramme 3. Her er det brukt ca. 58 000,- mer enn budsjettet, og det kan man vel si er balanse. Budsjettrammen var 65 mill.kr., men likevel er det en del avvik på ansvarene innenfor rammen.

- Helseadministrasjon, fysioterapitjenesten, rus- og psykiaritjenesten, omsorgslønn og sosialadministrasjon har brukt mindre lønnsutgifter, da stillinger har stått ubesatt hele eller deler av året.
- Vi har ikke hatt noen i kvalifiseringsordningen (NAV) i 2024, så da har vi en besparelse på kr. 150 000,-.
- Nordkyn legetjeneste har brukt kr. 456 000,- (vår andel) mer enn budsjett, og det skyldes økte lønnsutgifter. Arbeidsgiveravgift på inntekt over kr. 750 000,- var ikke budsjettet, og det utgjorde kr. 227 000,-.
- Midt-Finnmark barnevern har brukt 1,4 mill.kr. over budsjett, og det selv om de fikk tilført 1 mill.kr. i budsjettregulering. Det er personalmangel i 2 kommuner, og det leies inn konsulenter i de vakante stillingene som deles på alle kommunene. Det er satt inn tiltak for å redusere utgiftene i 2025.

Ramme 5. Her er det brukt ca. 4,5 mill.kr. mindre enn budsjettet, og de største avvikene fremkommer slik:

- Kr. 600 000,- skyldes at vi også i 2024 fikk en finansiell gevinst på strømvartalen, selv om den var mye lavere enn i 2023. Da avtalen ble inngått i 2022 var situasjonen i strømmarkedet veldig spesiell, med store prisforskjeller nord og sør, og stor prisvariasjon. Strømmen på avtalen blir sikret i to trinn – systempris og områdepris. Forvalteren traff når prisen var på sitt mest gunstige og differansen mellom de to sikringene er det som førte til den finansielle gevinsten.
- Kommunale avgifter ble 1,3 mill.kr. høyere enn budsjett (inntekt).
- Det er betalt inn 7 gebyr for områdeplan i vindkraftsaker – totalt kr. 3 150 000,-, som ikke var budsjettet.
- Det var budsjettet med et minimum på driftsutgifter Kjøllefjord skole (strøm, renholds materiell, serviceavtaler, vedlikehold osv., så her var et negativt avvik på kr. 311 000,-.
- Brann og redning har et overforbruk på kr. 217 000,-, og det skyldes økte lønnsutgifter.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. og 2. ledd:

Det er brukt 10 mill.kr. mindre enn budsjettert på investeringer. Det har vært flere reguleringer av investeringsbudsjettet i 2024, men likevel blir det noen avvik. På enkelte prosjekt er det vanskelig å si hvordan fremdriften blir, og noen prosjekt er det forsinkelser på. Galgeneset barnehage ble det brukt ca. 9,1 mill.kr. (inkl. mva) mindre enn vi hadde budsjettert, og det vil bli regulert inn i 2025.

Flytebrygger Kjøllefjord ble ca. 0,5 mill.kr. høyere enn budsjett. Da budsjettet ble vedtatt var ikke den siste fakturaen på 10 % av kontraktssum som skulle faktureres ved overtakelse, tatt med.

Det var ikke budsjettert med røykekabinett ved sykehjemmet da det ble kjøpt så sent på året, men det var tatt opp i formannskapet og gitt klarsignal.

På Kjøllefjord samfunnshus, Kunes avløp, Lebesby havn, Lebesby oppvekstsenter og ved Lebesby boligfelt er det brukt mindre enn budsjettert, men det vil bli regulert inn i 2025.

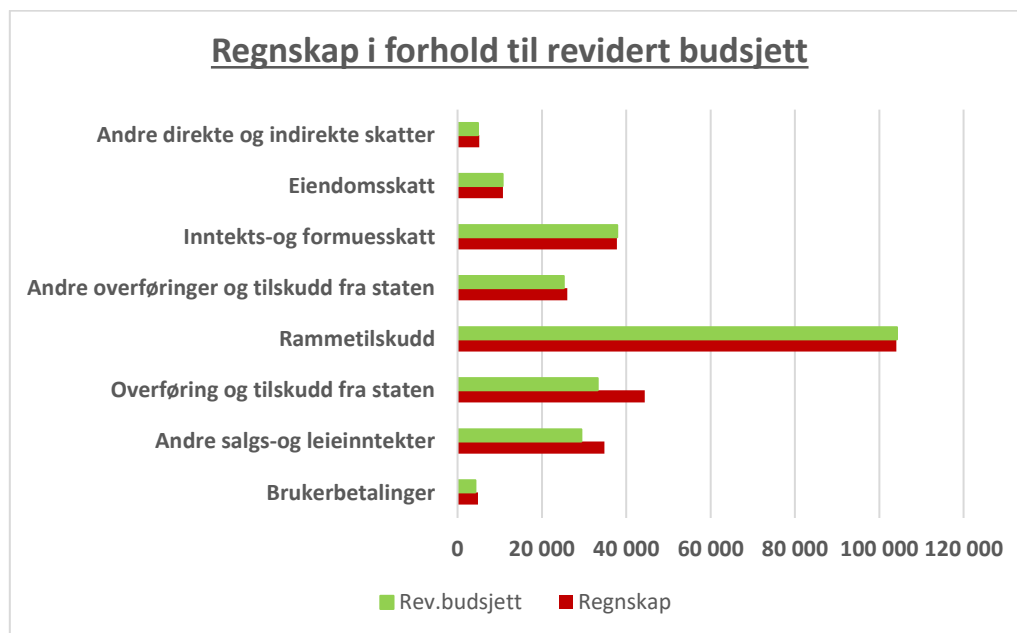
Skredforebygging ble nesten 1 mill.kr. lavere enn budsjettert, pga. lavere anbud og at investeringen ble gjennomført på 1 år, istedenfor 2 år.

Når vi investerer mindre enn budsjettert, så vil også momskompensasjon og bruk av lån bli lavere enn budsjettert.

Avdrag på lån i Husbanken og innbetalte avdrag startlån skal være i balanse. Vi har avsatt kr. 557 941,- til fond, som skal innbetales ekstraordinært på lån i 2025.

Økonomisk oversikt – drift (§ 5-6)

Driftsinntekter

Tall i 1000 kr.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

Totale driftsinntekter i 2024 var på ca. 268 mill.kr., og dette er 19 mill.kr. mer enn i 2023, og 18,2 mill.kr. mer enn budsjettert. Dette skyldes økt konsesjonsavgift, økt rentekompensasjon, tilskudd kommunedelplan for naturmangfold, sykepenger, økt momskompensasjon, økte inntekter kommunale avgifter, gebyr vindkraftsaker og økte renteinntekter.

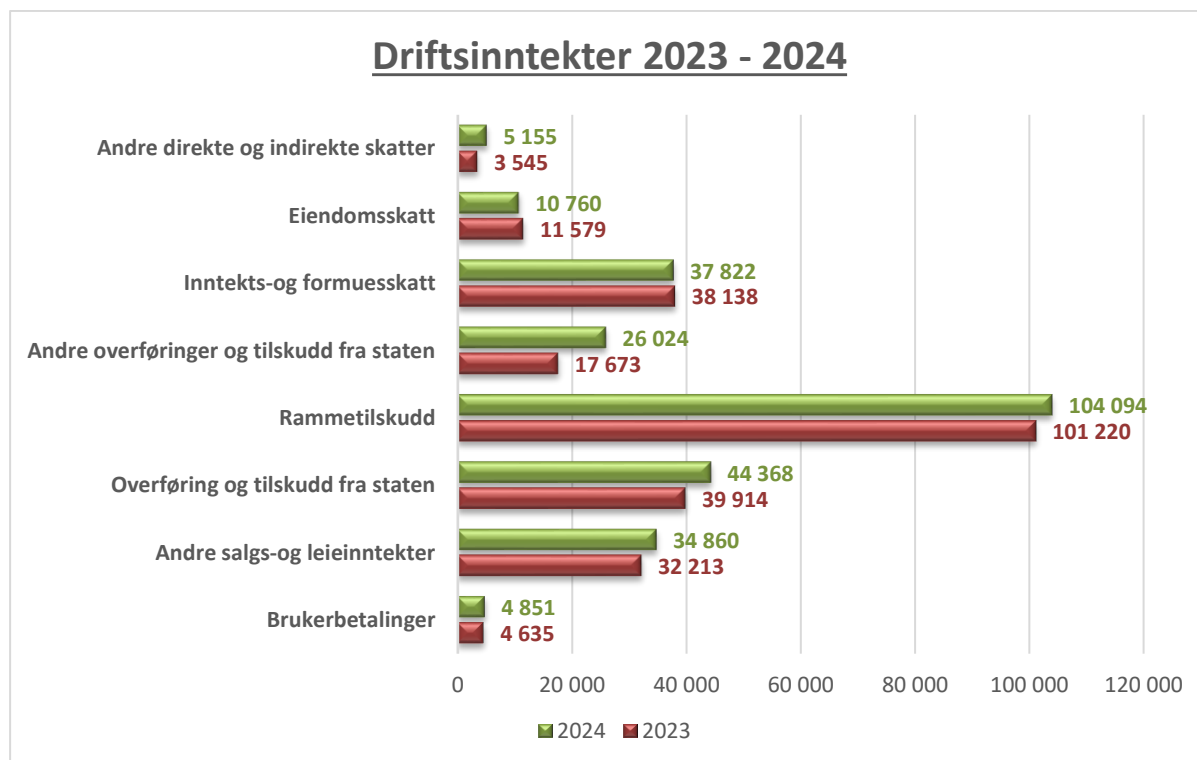
Som diagrammet over illustrerer er det fremdeles frie inntekter (rammetilskudd og inntekts- og formuesskatt) som utgjør den største delen av kommunens inntekter. Til sammen utgjør disse postene 141,9 mill.kr. av kommunens inntekter – 53 %, mens det i 2023 utgjorde 56 %.

Andre direkte og indirekte skatter er konsesjonsavgift, produksjonsavgift på landbasert vindkraft og naturressursskatt. Vi har fått inn kr. 302 670,- mer enn budsjettert, og det er økt konsesjonsavgift.

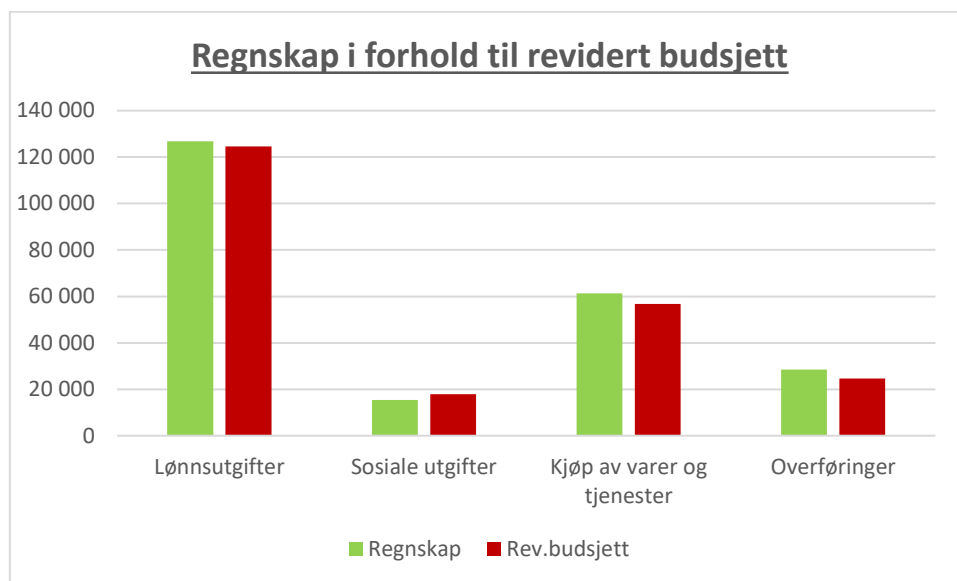
Andre overføringer og tilskudd fra staten er tilskudd fra havbruksfondet, rentekompensasjon, tilskudd kommunedelplan for naturmangfold og tilskudd bosetting. Vi har fått kr. 803 000,- mer enn budsjett, og det er økt rentekompensasjon og tilskudd kommunedelplan for naturmangfold.

Overføring og tilskudd fra andre er momskompensasjon, sykepengerefusjon, refusjoner fra staten, samt avdrag nærings- og fiskerifondslån. Vi har fått inn 11,1 mill.kr. mer enn budsjettert. Momskompensasjon er 4,2 mill.kr. høyere enn budsjettert, men det er tilsvarende på utgiftssiden. Vi har fått inn 4,1 mill.kr. mer i sykepenger, og vi har ca. 2 mill.kr. mer i tilskudd/refusjon fra staten, kommuner og fylket. Dette er refusjon Nordkyn legetjeneste, fastlønntilskudd, tilskudd samisk (skolen), tilskudd lederopplæring og tilskudd frikjøp tillitsvalgt. Og i tillegg er det innbetalte mer i avdrag fiskeri- og næringsfondlån med kr. 565 000,-.

Salgs- og leieinntekter er ca. 5,5 mill. kr. høyere enn budsjettert. Avviket skyldes økte kommunale avgifter med ca. 1,3 mill.kr, gebyr for områdeplan i vindkraftsaker 3,15 mill.kr., økte husleieinntekter med kr. 619 000,-. Vi utfører veivedlikehold for fylkeskommunen og har inntektsført ca. kr. 400 000,- mer enn budsjettert.

Driftsutgifter

Tall i 1000 kr

Totale driftsutgifter var om lag 232 mill.kr. i 2024 (uten avskrivninger), og dette er 25,9 mill.kr. mer enn i 2023., og 8 mill.kr. mer enn budsjettet.

Lønn inkl. sosiale utgifter er ca. kr. 312 000,- lavere enn budsjett. Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) er lavere enn budsjettet med 2,5 mill.kr., mens lønnsutgiftene er 2,2 mill.kr. over budsjett. Dette må sees i sammenheng med økte sykepengerefusjoner. Lønnsutgiftene inkl. sosiale utgifter utgjør ca. 61,3 % av kommunens driftsutgifter (eks. avskrivninger) i 2024 (64,6 % i 2023).

Kjøp av varer og tjenester er 4,5 mill.kr. over budsjett. Avviket skyldes økte utgifter mat og drikke, renholds materiell, skoleskyss og økt husleie – flyktninger, men her har man også økning på inntektssiden, konvertering av ACOS, vedlikehold kommunale boliger bla. forsikringsaker, økte utgifter lisenser/serviceavtaler, leasing av biler er kr. 300 000,- over budsjett, konsulentbistand nytt økonomisystem ERP og lederopplæring og Midt-Finnmark barnevern 1,4 mill.kr. over budsjett.

Overføringer og tilskudd til andre er 3,8 mill.kr høyere enn budsjett. Momskompensasjon er 4,2 mill. høyere enn budsjettet, jfr. inntekt, samt at vi har lånt ut mindre av fiskerifondet enn budsjettet.

Netto finans

Vi har fått kr. 1 363 000,- mer enn budsjettert i renteinntekter.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Vi har avsatt til bundne fond ca. 5 mill.kr. mer enn budsjett. Overskudd selvkost vann kr. 425 000,- og gebyr plansaker vindkraft 2,7 mill.kr. er avsatt selvkostfond, tilskudd kommunedelplan for naturmangfold kr. 389 000, samt renter og avdrag fiskerifond og næringsfond 1,1 mill.kr. er avsatt bundet fond.

Ellers har vi avsatt 7,3 mill.kr. mindre til disposisjonsfondet pga. nye regnskapsregler – ikke mindreforbruk, jfr. tidligere kommentarer.

7. Finans

I henhold til finansreglementet vedtatt i sak 31/22 skal det ved årets slutt legges frem en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Likviditet

Kommunen har all ledig likviditet plassert i bank.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

	31.12.	31.08.	30.04.	01.01.
Likviditet hittil i år:				
Saldo hovedbankforbindelse	43 308 632	31 938 803	41 973 371	57 394 836
Saldo andre bankforbindelser	61 657 531	60 072 573	59 373 632	58 709 475
Samlet kortsiktig likviditet	104 966 163	92 011 375	101 347 003	116 104 311
Avkastning kortsiktig likviditet:				
Avkastning hovedbankforbindelse	2 118 317	1 078 077	562 509	-
Avkastning annen bankforbindelse	2 948 056	1 363 098	664 157	-
Avkastning totalt	5 066 373	2 441 175	1 226 666	-
Innskudd med tidsbinding	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

Likviditeten vurderes som tilfredsstillende og avkastningen på innskuddslikviditet vurderes også som tilfredsstillende ut ifra rådende markedsforhold, og de mulighetene som finansreglementet gir til å disponere ledig likviditet. Vi har 58,7 % av likviditeten stående i KLP-Banken, der det er litt høyere rentesats.

Gjeld

I henhold til finansreglementet pkt. 3.3. skal kommunen ha minimum 25 % av gjeldsporteføljen på fastrente.

I 31.12.24 har 24,06 % av den låneporteføljen vi betjener fastrente, og det er litt under det som står i finansreglementet. Nye lån bør tas opp som fastrentelån. Dersom vi får 1 % renteøkning på lånene uten binding (uten startlån og «havnelån»), så vil det bety ca. 2,2 mill.kr. i økte renteutgifter pr. år, og motsatt dersom renten går ned. I 2024 har vi betalt ca. 2,5 mill.kr. mer i renteutgifter enn i 2023 («våre lån»).

Lebesby kommune har et rentefond (disposisjonsfond) som kan benyttes dersom det er vanskelig å finne dekning for økte renteutgifter.

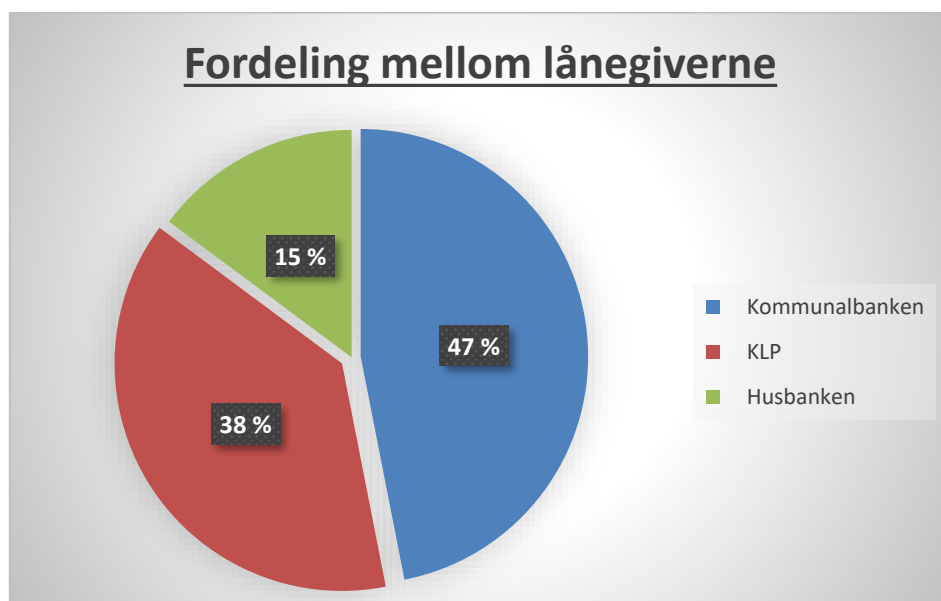
Nye låneopptak 2024:

- Husbanken (videreformidling) kr. 4 000 000,-
- Kommunalbanken kr. 7 923 000,-
- Kommunalbanken kr. 20 540 000,-
- Totalt **kr. 32 463 000,-**

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

	31.12.	31.08.	30.04.	01.01.
<i>Sammensetning av lån:</i>				
Kommunalbanken	160 026 787	155 992 537	137 575 717	140 553 837
KLP	130 493 907	132 956 461	134 887 967	136 514 421
Husbanken	50 576 104	47 140 213	47 614 646	49 546 123
Samlet langsiktig gjeld	341 096 798	336 089 211	320 078 330	326 614 381
<i>Rentebetingelser:</i>				
Lån med flytende rente	271 111 474	265 156 717	247 458 906	252 972 597
Lån med fast rente	69 985 324	70 932 494	72 619 424	73 641 784
Andel flytende/fast rente	24,06 %	24,54 %	26,62 %	26,60 %
Belastet renteutgift fra 01.01. til	15 857 905	8 595 287	4 544 374	-
<i>Andre parametre:</i>				
Største enkelt lån i porteføljen	45 597 204	46 140 204	47 226 204	47 769 204
Vektet gjennomsnittrente i prosent	4,95 %	4,89 %	4,83 %	4,79 %

Vi har et lån i KLP Kommunekreditt på kr. 43 343 048,- som er et grønt lån, og vi får en rentereduksjon på 0,1 %.

Langsiktig lånegjeld er økt med ca. 14,5 mill.kr. fra 2023 til 2024. Vi har betalt ca. 18 mill.kr. i avdrag, og det er 2 mill.kr. mindre enn i 2023. I 2023 ble flere startlån innfridd, og derfor ble avdrag Husbanklån høyere. Det gunstigste er at betalte avdrag på lån er høyere enn nye låneopptak pr. år, for da vil lånegjelden reduseres. Men vi har store investeringsprosjekter som ligger i økonomiplanen, og det betyr at lånegjelden vil øke, og en større andel av driftsinntektene vil bindes opp til kapitalutgifter i årene fremover.

8. Likestilling og mangfold

Kommunen er pålagt å redegjøre for likestilling og mangfold, og for tiltak som er iverksatt og/eller planlagt iverksatt. Kommunen skal også arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling og mot diskriminering innen egen virksomhet. Det er viktig å sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, kulturell bakgrunn, seksuell legning m.m.

Kommunen har kjønnsnøytrale rutiner. Dette praktiseres ved alle deler av arbeidsgiverfunksjonen som stillingsutlysninger, lønns- og arbeidsvilkår, kompetanseutviklingsmuligheter, permisjonsmuligheter og sykefraværsoppfølging.

Lebesby kommune har i likhet med de fleste andre kommuner, et stort flertall av kvinnelige ansatte. Dette skyldes at kommunes virksomhet i stor grad består av kvinnedominerte yrker, spesielt innenfor helse- og omsorgstjenesten. Vi har mange ansatte med ulike minoritets- og/eller innvandrerbakgrunn.

Vi har 157 årsverk i kommunen, og herav er 110 kvinner og 47 menn.

9. Etikk

Målet med etiske retningslinjer er å skape en felles plattform for kommunen. Etiske retningslinjer sier noe om hvilken etisk standard organisasjon vil ha og hvilke handlinger som ikke aksepteres.

En høy etisk standard i kommunal virksomhet legger grunnlaget for tillit fra innbyggerne.

Kommunens etiske retningslinjer ble vedtatt av administrasjonsutvalget den 23.04.24. Det er presisert i vedtaket at de etiske retningslinjene skal gjennomgås årlig på avdelingsmøte, samt at de skal gjennomgås med nytilsatte.

10. Internkontroll

I tråd med kommuneloven § 25-2 skal kommunedirektøren rapportere en gang i året på internkontroll. Det gjøres gjennom eget punkt i årsberetningen.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Vi har ikke et samlet system for internkontroll, men vi har mange elementer med i kommunens styringssystem. På overordnet nivå har vi planer og budsjett og et system for rapportering. Vi har på plass delegeringer, reglementer og en rekke felles maler og skjemaer. Vi har på noen områder avvikrapporderinger, men heller ikke i et enhetlig system for dette. Nevner noen av de viktige elementene i vårt internkontrollarbeid.

Årsberetning 2024 – Lebesby kommune

- Delegasjonsreglement
- Økonomireglement
- Økonomiplan
- Personalreglementer
- Kommuneplan med handlingsdel (i økonomiplanen)
- Finansreglement

Det er etablert reglementer, rutiner og prosedyrer for økonomistyringen og finansforvaltningen herunder rutiner for attestasjon, anvising av lønn, reiseregninger, timelister og fakturaer samt utbetaling av disse i bank.

Det finnes videre en rekke planer, rutiner og prosedyrer i avdelingene.

Rapportering på statlige tilsyn i 2024

Tilsyn fra Arbeidstilsynet – sentraladministrasjon

Det ble gitt 3 pålegg i tilsynet:

1. Oppdragsgiver skal i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag opplyse at kontrakten vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.
2. Oppdragsgiver skal i kontraktene ta inn kontraktsvilkår som fremgår av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår §§ 5 og 6 første og andre ledd.
3. Oppdragsgiver skal gjennomføre nødvendig kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Kommunen har endret rutiner og besvart påleggene i brev av 21.03.24 og påleggene er oppfylt.

Tilsyn fra Mattilsynet - vannbehandlingsanlegg i Dyfjord

Mattilsynet mener at råvannkilde og vannforsyningssystem er dimensjonert for å kunne levere nok vann til abonnenter. Det har en vannbehandling som gir tilstrekkelig hygienisk barriere for drikkevannet, og en tilfredsstillende farekartlegging og farehåndtering.

Ikke funnet forhold som trenger videre oppfølging.

11. Sykefravær

Lebesby kommune har vært IA-bedrift siden 2006. IA er forkortelsen for «et inkluderende arbeidsliv», og stammer fra intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, som er inngått mellom partene i arbeidslivet og regjeringen.

Vi har tatt ut statistikk i lønssystemet som inneholder både legemeldte sykefravær og egenmelding.

	2024	2023	2022	2021	2020
1. kvartal	7,7 %	8,6 %	10,0 %	8,1 %	7,4 %
2. kvartal	9,8 %	7,4 %	7,7 %	7,7 %	5,0 %
3. kvartal	7,0 %	6,3 %	6,1 %	5,6 %	5,4 %
4. kvartal	5,7 %	9,0 %	8,5 %	7,7 %	8,1 %
Hele året	7,5 %	7,8 %	8,1 %	7,3 %	6,5 %

Sykefraværet i Lebesby kommune har gått ned med 0,3 % fra 2023, og det er veldig bra, men likevel er sykefraværet for høyt. Lebesby kommune sitt mål er at sykefraværet skal ned til 5,8 %.

Lebesby kommune er sårbar ved høyt fravær, da vi ikke har tilgang på vikarer slik som tidligere, og det resulterer ofte i mer overtid på de som er på jobb. Kommunen sliter med å rekruttere nok og riktig kompetanse til ledige stillinger.

Kjøllefjord, den 24.03.25

Harald Larssen
kommunedirektør